

กฎหมายอาญา

กฎหมายอาญา

กฎหมายอาญา

- * กฎหมายอาญา คือ กฎที่บัญญัติว่าการกระทำใด หรือไม่กระทำใด เป็นความผิดทางกฎหมาย และบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดเอาไว้ด้วยดังนั้น การที่กฎหมายใดเป็นกฎหมายอาญาจะใช้ลงโทษผู้กระทำผิดไว้ด้วย
- * 1 .ส่วนที่กำหนดว่า การกระทำใด หรือไม่กระทำใด เป็นความผิด
- * 2 .ส่วนที่กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน

ตัวอย่าง ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 228 ผู้ใดฆ่าผู้อื่น

ส่วนที่กำหนดว่าการ
กระทำใดเป็นความผิด

ต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต จำคุกตั้งแต่ 50 ปี - 20 ปี

ส่วนที่กำหนดบทลงโทษสำหรับ
ผู้ฝ่าฝืน

ส่วนกำหนดบทลงโทษ

- * โทษทางอาญา มี 5 สถานด้วยกัน เรียงลำดับจากหนักที่สุดไปเบาที่สุด ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 18 เท่านั้น ได้แก่
- * ประหารชีวิต
- * จำคุก
- * กักขัง
- * ปรับ
- * ริบทรัพย์สิน

ข้อควรรู้ทั่วไปกฎหมายอาญา

- โทษประหารชีวิตปัจจุบันดำเนินการด้วยวิธีฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย
- โทษจำคุกต้องนำผู้ต้องโทษไปขังไว้ในเรือนจำ(เช่น คุกบางขวาง คุกลาดยาว)
- โทษกักขัง ให้กักตัวผู้ต้องโทษไว้ในสถานที่ตามที่ศาลกำหนดไว้ แต่ต้องไม่ใช่ เรือนจำ สถานีตำรวจ หรือสถานที่ควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

ข้อควรรู้ทั่วไปกฎหมายอาญา

- โทษปรับ เป็นการนำเงินของผู้ถูกปรับเข้าสู่ มิใช่นำไปให้แก่ผู้เสียหาย
- หากผู้ใดต้องโทษปรับแล้วเบี้ยวไม่ยอมชำระค่าปรับภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ศาลพิพากษา ผู้นั้นจะต้องเจอบทบังคับอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ ถูกยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับ หรือ ต้องถูกกักขังแทนค่าปรับ

ข้อควรรู้ทั่วไปกฎหมายอาญา

- * หากถูกกักขังแทนค่าปรับ ให้ถืออัตรา 200 บาท ต่อหนึ่งวัน
- * โทษริบทรัพย์สินนั้น จะริบเฉพาะทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดเท่านั้น จะไม่ริบทรัพย์สินอย่างอื่นของผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นไม่ได้
- * ทรัพย์สินที่ศาลเห็นแล้วต้องสั่งริบเท่านั้น จะสั่งเป็นอย่างอื่นไม่ได้ คือ ทรัพย์สินที่
  1. ผู้ใดทำขึ้นเป็นความผิด
  2. ผู้ใดมีไว้เป็นความผิด

โดยศาลไม่ต้องดูแล้วว่าจะมีผู้ทำผิด หรือมีใครถูกลงโทษหรือไม่ ทรัพย์สินประเภทนี้เช่น ยาบ้า เทปผีซีดี
เถื่อน เงินปลอม ปืนเถื่อน เป็นต้น

ข้อควรรู้ทั่วไปกฎหมายอาญา

- * ทรัพย์สินที่ศาลจะมีดุลพินิจสั่งริบก็ได้ ไม่ริบก็ได้ แล้วแต่ศาล
  1. ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิด หรือ
  2. ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยการกระทำความผิด
- * และท้ายที่สุด เกี่ยวกับโทษอาญา หากผู้กระทำความผิดตาย โทษทางอาญาจะระงับสิ้นไป

ตัวอย่าง นายจ๊อบถูกตำรวจจับพร้อมของกลางยาบ้า 50 เม็ด หลังจากอัยการยื่นฟ้องนายหมายเป็นจำเลยต่อศาล ปราบกว่าหลักฐาน พยานอ่อน ศาลจึงพิพากษายกฟ้อง

ทำให้นายหมายไม่มีความผิดแต่ศาลต้องสั่งริบยาดังกล่าว จะไม่สั่งให้คืนยาบ้าให้นายหมายไป

ทรัพย์สินที่ศาลจะมีดุลพินิจ สั่งริบก็ได้ ไม่ริบก็ได้

แล้วแต่ศาล

1. ทรัพย์สินซึ่ง บุคคลได้ใช้ในการกระทำผิด หรือ
มีไว้ใช้ในการกระทำผิด

2. ทรัพย์สินซึ่งบุคคลได้มาโดยการกระทำ

ความผิด

และสุดท้าย เกี่ยวกับโทษอาญา หากผู้กระทำผิดโทษ
ทางอาญา จะระงับสิ้นไป

ข้อสังเกต ถ้าเป็นมาตรการอย่างอื่น จะไม่ถือเป็น
โทษทางอาญา

- การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนผู้เสียหาย
- การเพิกถอน ใบอนุญาต การตัดเงินเดือน

หลักเกณฑ์ทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายอาญา

ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ ถ้าไม่มี

กฎหมาย

หมายความว่า ผู้กระทำจะไม่ต้องรับผิดทางอาญาถ้าไม่มีกฎหมาย
บัญญัติว่า การกระทำนั้นเป็นความผิดและไม่ต้องรับโทษสำหรับการ
กระทำนั้นเช่น

ไม่มีความผิด ไม่มีโทษ ถ้าไม่มี

กฎหมาย

ตัวอย่าง

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 452 / 2540 การไปเลือกตั้งสมาชิกสภา โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่มีกฎหมายใดระบุว่าผิด
  - ฆ่าตัวตาย
  - หนีออกจากบ้าน
  - ลักลอบเป็นฐู
  - การโกหกเพื่อน

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

คือ การกระทำใดเป็นความผิดหรือไม่ ต้องพิจารณาจากกฎหมายอาญาที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้นเท่านั้น ว่ามีการกำหนดความผิดและบทลงโทษเอาไว้หรือไม่

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

ตัวอย่าง >>> นายคอปใช้มีดกรีดข้อมือตนเองเพื่อฆ่าตัวตายแต่ไม่สงหวังในความรักกับนางสาวไผ่ แต่เนื่องจากมีผู้นำส่ง รพ. ได้ทันท่วงที นายคอปจึงไม่ตายเนื่องจากกฎหมายอาญาระบบนี้ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่ได้กำหนดว่า การฆ่าตัวตายมีความผิด

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

ดังนั้นหากต่อมา มีการออกกฎหมายว่า การฆ่าตัวตายมีความผิด ก็จะไม่สามารถไปเอาผิดก็จะไม่สามารถไปเอาผิดกับนายคอปที่เคยฆ่าตัวตายได้ เพราะกฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

หากผู้กระทำผิดกฎหมายอาญา แต่ได้มีกฎหมายออกมาภายหลังว่า
การกระทำเช่นนั้นไม่มีความผิดอีกต่อไป ผู้กระทำจะ ได้รับผลไปด้วย
= คือพ้นผิดไปแล้ว

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

ตัวอย่าง >>> ในวันที่อากาศร้อนจัด นายจิวเดินแก้ผ้ามาหน้าปากซอย เพื่อซื้อผักเผ็ดปลาตากแห้งจึงจับกุมข้อหากระทำอันควรขายหน้าต่อธารกำนัล ต่อมาได้มีการแก้กฎหมายว่าการกระทำเช่นนั้นไม่มีความผิดเพราะอยากให้คนไทยได้คลายเครียด นายจิวยอมได้รับผลไปด้วยดี คือ ถือว่าไม่เคยกระทำผิดฐานนี้เลย

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

***ในกรณีกฎหมายอาญาที่ใช้ในขณะที่ทำความผิดแตกต่างจาก
กฎหมายที่ใช้หลังกระทำความผิด จะทำอย่างไรกับผู้กระทำความผิด

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

สรุปผล >>> ในกรณีที่กฎหมายอาญาที่ใช้ในขณะที่ทำความผิดแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้หลังกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณกว่าแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าทางใด

กฎหมายอาญาไม่มีผลย้อนหลัง

นายวินกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 334 บัญญัติว่าต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 3 ปี และปรับไม่เกิน 60,000 บาท ต่อมา มีการแก้ไขกฎหมายใหม่ ให้ผู้กระทำความผิดฐานลักทรัพย์ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน 1 ปี และปรับไม่เกิน 40,000 บาท จะนำบทกฎหมายใหม่หรือกฎหมายขณะที่นายวินกระทำความผิดมาใช้บังคับ?

1. กฎหมายเก่า
2. กฎหมายใหม่
3. ไม่มีข้อถูก
4. ทำอย่างไรก็ไม่ถูก

กฎหมายอาญาต้องใช้การตีความโดย

เคร่งครัด

เป๋ะเป๋ะเป๋ะ

กล่าวว คือ กฎหมายอาญาจะต้องตีความตัวอักษร
อย่างเคร่งครัดเท่านั้น

กฎหมายอาญาต้องใช้การตีความโดย

เคร่งครัด

๑๒๓๑๒๓๒

มาตรฐานนี้หมายความว่า การใช้และตีความกฎหมายนั้น ต้องใช้และตีความตามที่ปรากฏในตัวอักษรหรือตามความมุ่งหมาย (เจตนารมณ์) ของกฎหมายนั้นๆซึ่งแปลเป็นภาษาชาวบ้านได้อีกที่ว่าต้องใช้และตีความตามตัวอักษร และเจตนารมณ์ควบคู่กันไป

กฎหมายอาญาต้องใช้การตีความโดย

เคร่งครัด

เป๋ะเป๋ะเป๋ะเป๋ะ

หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นายก่อนำลูกฟุตบอลที่ตนกับ นายพลู้ค ออกเงินซื้อคนละครึ่งมาเผาทิ้ง เนื่องจากโกรธ นายพลู้คที่หลอกให้ตนเป็นผู้รักษาประตูแล้วแต่เตะบอล อัดตน เช่นนี้ ท่านคิดว่านายก่อ จะมีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 217 หรือไม่

การกระทำครั้งเดียวไม่ควร

ได้รับโทษ 2 ครั้ง

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดนอกศาลของอาณาจักรไทย เช่น นายแก้วคน
ไทย ผ่านนายคิว คนอังกฤษที่ประเทศทาจิกิสถาน หากนายแก้วถูกตำรวจทาจิกิสถาน
จับกุมและดำเนินคดีแล้ว ต่อมาภายหลัง นายแก้วเดินทางมายังประเทศไทยตำรวจไทยก็
ไม่สามารถจับกุมและดำเนินคดีกับนายแก้วได้อีกครั้งเช่นกัน

การกระทำครั้งเดียวไม่ควรได้รับ

โทษ 2 ครั้ง

ถ้าประเทศใดลงโทษแล้ว ประเทศอื่นจะลงโทษอีกครั้งไม่ได้ แม้ศาลของประเทศนั้นจะพิพากษายกฟ้องก็ตาม ประเทศอื่นก็ไม่สามารถลงโทษอีกครั้งได้เช่นกัน เนื่องจากถือว่าผู้กระทำความผิดได้ผ่านกระบวนการยุติธรรมมาครั้งหนึ่งแล้ว สำหรับการกระทำเพียงครั้งเดียวของเขา

ใด

1. ปกป้องการทำร้ายกัน
2. ป้องกันการกระทำผิดของรัฐ
3. ป้องกันให้ผู้ทำผิดแก้ไขและเป็นพลเมืองดี
4. ป้องกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

กฎหมายอาญาบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องใด

1. ลักษณะการรับผิด
2. ลักษณะการกระทำผิด
3. ลักษณะความผิดและโทษ
4. ลักษณะการกระทำผิดในด้านจิตใจ

1. ไม่สามารถใช้กฎหมายอาญาย้อนหลังไปลงโทษการกระทำที่กระทำขึ้นก่อนมีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดได้
2. โทษทางอาญาประกอบด้วย โทษประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ยึดทรัพย์สิ้น
3. ไม่มีการกำหนดอัตราโทษในการกระทำความผิดไว้แน่นอนตายตัว ขึ้นอยู่กับผู้พิพากษา
4. การตีความกฎหมายอาญาจะต้องตีความไปในทางที่เป็น

1. กักขังแยกกับโทษเล็กน้อย จำคุกแยกกับ

คดีอาญา

2. กักขังใช้กับโทษเล็กน้อย จำคุกใช้กับ

โทษผิดมาก

3. กักขังใช้กับคดีเด็กและเยาวชน จำคุกใช้

กับคดีผู้ใหญ่

4. กักขังและกักตักไว้ในเสภาเพื่อที่ไว้

โทษประหารชีวิตนั้น ได้ดำเนินการด้วยวิธีใด

1. ยิงเสียชีวิต
2. ตัดคอเสียชีวิต
3. ฉีดยาพิษเสียชีวิต
4. แล้วแต่ศาลจะเป็นผู้กำหนด

ข้อใดคือโทษสถานเบาที่สุดในทางอาญา

1. ปรับ
2. ริบทรัพย์สิน
3. การรอลงอาญา
4. ห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง

การลงโทษกักขังให้กักขังไว้ที่ใด

1. บ้านของผู้นั้น
2. เรือนจำ
3. สถานที่ควบคุมตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน
4. สถานที่ตำรวจ

หากผู้ใดได้รับโทษกักขัง ห้ามมิให้กักขังผู้นั้นไว้ที่ใด

1. โรงพยาบาล
2. สถานีตำรวจ
3. บ้านของผู้นั้น
4. ถูกทุกข้อ

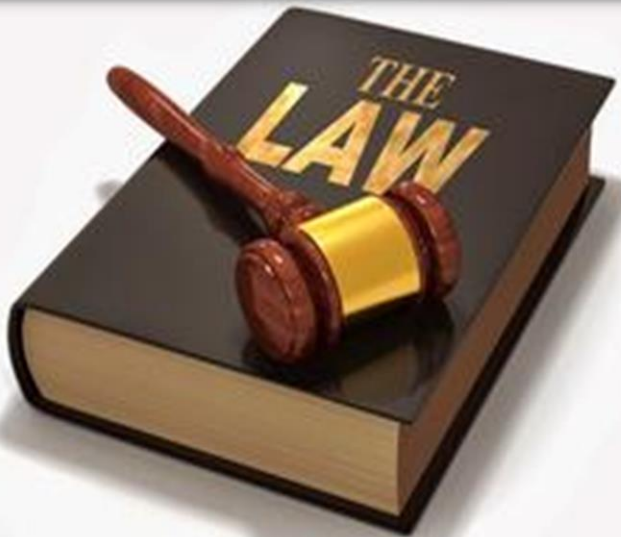
การกักขังแทนค่าปรับนั้น กฎหมายให้คิดใน
อัตราเท่าใด

1. 70 บาทต่อ 1 วัน
2. 100 บาทต่อ 1 วัน
3. 200 บาทต่อ 1 วัน
4. 500 บาทต่อ 1 วัน

ลักทรัพย์

- เอาทรัพย์ของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของร่วม ไปโดยทุจริต

ชิงทรัพย์

- ลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า

- ชิงทรัพย์

- ลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย
หรือขู่เข็ญว่าในทันทีเดี๋ยวนั้นจะใช้กำลัง

- ปล้นทรัพย์

- ชิงทรัพย์โดยร่วมกัน
กระทำความผิดด้วยกัน

๕. การปล้นทรัพย์

กรรโชก

- ข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายหรือทำอันตรายถึงแก่ชีวิต

□ ริดเอาทรัพย์

- ข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดย ขู่เข็ญว่าจะเปิดเผยความลับ

ยกยอก

- เคารพและยอมรับสิทธิ์ของผู้อื่น
ที่อยู่ในความครอบครองของตน
มาเป็นของตนเองโดยทจจริต

ข้อโกง

- ทจจริตหลอกลวงผู้อื่น ด้วยการแสดงข้อความความอันเป็นเท็จ เพื่อให้ให้ได้มาซึ่งทรัพย์สิน

รับของใจ

- ช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจํานำ หรือรับไว้ โดยประการอื่นใด ซึ่งทรัพย์ที่ได้มาโดยการกระทำความผิด

ให้เสียทรัพย์

- ผู้ใดทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

นายเจมส์ โทหกเจ้าของร้านขายเค้กว่า มีผู้ต้องการซื้อขนม
เค้ก โดยให้ตนนำไปส่ง เจ้าของร้านจึงให้ขนมเค้กนายเจมส์
ไป แต่นายเจมส์กลับนำเค้กไปกินเอง

1. ลักทรัพย์
2. ยักยอกทรัพย์
3. กรรโชกทรัพย์
4. ริดเอาทรัพย์

นายอาร์มบอก นางสาวฟาสงชามมาหาเหตน แต่
นางสาวฟ้าไม้ให้ นายอาร์มจึงเอาปืนยิงขึ้นฟ้า 3 นัด
นางสาวฟ้ากลัวตนจะเป็นอันตรายจึงยอมยกให้

1. ลักทรัพย์
2. ยักยอกทรัพย์
3. กรรโชกทรัพย์
4. ริดเอาทรัพย์

ระหว่างที่นางสาวแคทแผลอ นายไทเกอร์จึงแอบไปปลด
นาฬิกาของสาวแคทไป

1. ลักทรัพย์
2. ยักยอกทรัพย์
3. กรรโชกทรัพย์
4. ริดเอาทรัพย์

กลับไปถอดเอาบานหน้าต่างของบ้านหลังนั้นไป

ขาย

1. ลักทรัพย์
2. ยักยอกทรัพย์
3. กรรโชกทรัพย์
4. ริดเอาทรัพย์

นายอิงค์ เป็นเจ้าอาวาสวัดพระธรรมไศล แต่กลับแอบ
นำพระพุทธรูปซึ่งเป็นพระประธานในโบสถ์ออกไปขาย

1. ลักทรัพย์
2. ยักยอกทรัพย์
3. กรรโชกทรัพย์
4. ริดเอาทรัพย์

ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดย ชูเช็ญว่า
จะเปิดเผยความลับ

1. ลักทรัพย์
2. ยักยอกทรัพย์
3. กรรโชกทรัพย์
4. รีดเอาทรัพย์

